

Pápežova audiencia o roku milosrdenstva (20. apríl 2016)

Odlišovať hriech od hriešnika:
netreba schádzať ku
kompromisom s hriechom,
avšak hriešnici – čiže my všetci!
– sme chorí, ktorí potrebujú
lekára. Tak znela jedna z
hlavných myšlienok dnešnej
katechézy pápeža Františka,
ktorú v rámci generálnej
audiencie ponúkol veriacim na
Námestí sv. Petra vo Vatikáne.

22.07.2016

Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

Dnes sa chceme pristaviť pri jednom aspekte milosrdenstva, dobre predstavenom v úryvku Evanjelia podľa Lukáša, ktorý sme počúvali. Ide o udalosť, ktorá sa Ježišovi prihodila, keď bol hosťom u farizeja zvaného Šimon. Ten chcel Ježiša pozvať do domu, lebo o ňom počul dobre rozprávať ako o veľkom prorokovi. A kým sedeli pri obede, vstúpila žena, ktorá bola všetkým v meste známa ako hriešnica. Táto bez toho, aby vyriekla čo len jediné slovo, pristúpi k Ježišovým nohám a prepukne v plač; jej slzy máčajú Ježišove nohy a ona ich utiera svojimi vlasmi, potom ich bozkáva a potiera voňavým olejom, ktorý so sebou priniesla.

Do popredia tu vystupuje konfrontácia dvoch postáv: Šimona, horlivého služobníka zákona a anonymnej postavy hriešnice. Zatiaľ čo ten prvý súdi iných na základe zovňajšku, tá druhá prostredníctvom svojich gest s úprimnosťou prejavuje svoje srdce. Šimon, aj keď pozval Ježiša, nechce sa kompromitovať, ani zaplietť svoj život s Majstrom; naopak žena sa mu úplne zveruje s láskou a s úctou.

Farizejovi to nejde dohromady, že by sa Ježiš mohol nechať - v úvodzovkách - „nakaziť“ hriešnikmi. Myslí si, že keby bol skutočne prorokom, musel by ich rozpoznať a držať si ich ďaleko od seba, aby sa nimi nepoškvrnil. Akoby boli malomocnými. Tento postoj je typickým pre istý druh chápania náboženstva a je motivovaný skutočnosťou, že Boh a hriech si radikálne protirečia. Avšak Božie slovo nás učí odlišovať hriech od

hriešnika: neslobodno sa znížiť ku kompromisom s hriechom, avšak hriešnici – čiže my všetci! – sme ako chorí, ktorých treba uzdraviť, a k ich uzdraveniu treba, aby sa k nim lekár priblížil, navštívil ich, dotkol sa ich. A prirodzene, chorý, aby bol uzdravený, musí uznať, že lekára potrebuje!

Stojac medzi farizejom a hriešnicou, Ježiš sa stavia na jej stranu. Ježiš, slobodný od predsudkov, ktoré by bránili prejaviť sa milosrdenstvu, necháva ju konať. On, Boží Svätý, akceptuje jej dotyk bez toho, aby sa bál, že bude znečistený. Ježiš je slobodný – slobodný, lebo je blízko Bohu, ktorý je milosrdným Otcom. A táto blízkosť Bohu, milosrdnému Otcovi, dáva Ježišovi slobodu. Ba dokonca, vstupujúc do vzťahu s hriešnicou, Ježiš robí koniec tomu stavu izolácie, ku ktorému ju odsudzoval nelútostný súd farizeja a jeho spoluobčanov, ktorí ju

zneužívali: *«Tvoje hriechy sú odpustené»* (v. 48).

Žena teda teraz môže ísť „v pokoji“. Pán videl úprimnosť jej viery a jej obrátenia; preto pred všetkými prehlasuje: *«Tvoja viera tá zachránila»* (v. 50). Na jednej strane pokrytectvo učiteľa zákona, na druhej strane úprimnosť, pokora a viera ženy. My všetci sme hriešnikmi, avšak mnohokrát upadáme do pokušenia pokrytectva, myslieť si, že sme lepší než ostatní, keď druhému hovoríme: „Pozri na tvoj hriech...“ - My všetci, pohliadnime na náš hriech, na naše pády, naše pochybenia a hľadme na Pána. Toto je lúnia spásy: vzťah medzi „ja“ hriešnikom a Pánom. Ak sa cítim byť spravodlivým, tento vzťah spásy sa nedeje.

V tej chvíli prenikne všetkých spolustolujúcich ešte väčší úžas: *«Ktože je to, že aj hriechy odpúšťa?»*

(v. 47). Ježiš nedáva priamu odpoveď, avšak obrátenie hriešnice je všetkým očividné a poukazuje na to, že v Ježišovi žiari moc milosrdenstva Boha, schopného premieňať srdce.

Žena – hriešnica nás učí spojitosti medzi vierou, láskou a vďačnosťou. Boli jej odpustené «mnohé hriechy» a preto mnoho miluje; naopak ten, *«komu sa menej odpúšťa, menej miluje»* (v. 47). Aj samotný Šimon musí uznať, že miluje viac ten, ktorému bolo viac odpustené.

Boh všetkých zahrnul do toho istého tajomstva milosrdenstva; a z tejto lásky, ktorá nás vždy predchádza, sa my všetci učíme milovať. Ako nám pripomína sv. Pavol: *«V ňom máme vykúpenie skrze jeho krv, odpustenie hriechov, podľa bohatstva jeho milosti, ktorou nás štedro zahrnul»* (Ef 1,7-8). V tomto texte je výraz „milosť“ prakticky synonymom milosrdenstva, a nazýva sa

„štedrou“ [milosťou], čiže ponad každé naše očakávanie, keďže uskutočňuje spásonosný plán Boha pre každého z nás.

Drahí bratia a sestry, budme vďační za dar viery, ďakujeme Pánovi za jeho tak veľkú a nezaslúženú lásku! Nechajme sa zahrnúť Kristovou láskou: z tejto lásky učeník čerpá a v nej má základy; z tejto lásky sa každý môže vyživovať a sýtiť sa ňou. Takto, vo vďačnej láske, ktorou následne zahrňame našich bratov, doma, v rodine, v spoločnosti, sa všetkým sprostredkúva Pánovo milosrdenstvo. Ďakujem.

(Preklad: Slovenská redakcia VR) -ej,
zk-

roku-milosrdenstva-20-april-2016/
(13.04.2026)